

SPILLEREGLENE FOR KARBONFJERNING MÅ PÅ Plass

Norge når ikke sine klimamål uten karbonfjerning. Dette slår FNs klimapanel, Europakommisjonen og Det internasjonale energibyrået fast. Karbonfjerning gjøres ved å fange og lagre CO₂ fra biogene kilder, direkte fra luften eller gjennom såkalte naturbaserte løsninger som treplanting, fangstvekster og karbonlagring i biokull. Metodene er velkjente og utprøvde, men vi mangler insentiver og et rammeverk som belønner løsningene vi trenger for å rydde opp etter våre historiske klimagassutslipp.

Utenfor Norge skjer det mye. Europakommisjonen har nylig satt seg mål om å årlig fjerne 5 millioner tonn CO₂ innen 2030, Sverige lyser ut sin første auksjon for teknologisk karbonfjerning i desember i år, og har i tillegg satt seg mål om å årlig fjerne 1,2 millioner tonn CO₂ innen 2030 gjennom naturbaserte løsninger.

Det som mangler i Norge er et klart og bindende mål på hvor mye CO₂ som skal fjernes, og et tydelig rammeverk som forteller hvordan det skal gjøres. For at industrien, land- og skogbrukssektoren og andre aktører skal komme i gang, må forutsigbare spilleregler på plass. Inntekspotensialet må bli tydeliggjort, og reglene fastsatt. Under presenterer vi tre forslag til regulatoriske grep som kan sikre at storskala karbonfjerning blir en realitet i Norge:

1. Bindende mål om å fjerne 2 millioner tonn CO₂ årlig innen 2030

Basert på potensialet for karbonfjerning i Norge, innen sektorer som avfallsforbrenning, papirproduksjon og bioenergi, anbefaler vi et norsk bindende mål på 1 million tonn CO₂ innen 2030 gjennom teknologiske løsninger. Et tilsvarende separat mål på 1 million tonn bør settes for naturbaserte løsninger. Målene må gradvis oppjusteres frem mot 2050 og kommuniseres i god tid for å skape forutsigbarhet for aktørene i markedet.

2. Et klart og tydelig rammeverk for karbonfjerning

Norge trenger et politisk og regulatorisk rammeverk både for teknologisk og naturbasert karbonfjerning. Begge formene er nødvendige, men løsningene er forskjellige og har ulike behov. De norske rammeverket bør utvikles i nær dialog med EU og landene rundt oss. Reglene for karbonfjerning må inneholde tydelige definisjoner og avgrensninger knyttet til viktige begreper som permanens, addisjonalitet og bokføring.

3. Klare og tydelige insentiver for karbonfjerning

Det finnes mange måter å stimulere til karbonfjerning. Staten kan gå inn med direkte prosjekt- og driftsstøtte, såkalte omvendte auksjoner for karbonfjerning, differansekontrakter, og skatte- og avgiftsfritak, samt salg av karbonfjerningssertifikater. Mulighetene er mange, men det viktigste er at en langsiktig og forutsigbar insentivstruktur kommer på plass slik at Norge kan nå målet om å fjerne 2 million tonn CO₂ årlig innen 2030.

